

ชุดพัฒนาความสามารถการอ่าน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ.....ชั้นม.๒/....เลขที่.....

เสนอ

ครูจันทร์เจ้า เกียรติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล

ชุดพัฒนาความสามารถการอ่าน

ชุดที่ ๑

อ่านบทร้อยแก้ว

จุดประสงค์

เพื่อฝึกให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านบทร้อยแก้ว
และพัฒนาทักษะการคิด

ประกอบด้วย

- กิจกรรมที่ ๑ อ่านพระราชนิพนธ์คำขวัญ
- กิจกรรมที่ ๒ วิเคราะห์เรื่องจากนิทาน
- กิจกรรมที่ ๓ ฝึกอ่านคำจากบทความ

- ชุดที่ ๑ กิจกรรมที่ ๑ อ่านรรษาหาคำยาก
คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทความเรื่อง “ไปเที่ยววัด” แล้วเลือกคำอ่านที่ถูกต้อง โดยทำเครื่องหมายกากบาท (x) ทับข้อ ก หรือ ข เพียงข้อละหนึ่งคำตอบ

ไปเที่ยววัด

เมื่อมีโอกาสไปทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้สถานศึกษา คณะนักเรียนเกิดความคิดไขว่เขวว่าจะไปที่ใดดี ในที่สุดจึงตกลงกันว่าจะไปชมวัดแห่งหนึ่งที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อเดินทางไปถึงพบว่าบริเวณโดยรอบ พระอุโบสถมีดอกบัวบุษบกบานอยู่ในสระ ตรงประตูทางเข้ามีต้นหน้าเลียบและต้นสมุลแว้งปลูกอยู่ และเมื่อเข้าไปด้านในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังเป็นเรื่องสวรรค์ดงกามาพจร มีภาพคนธรรพ์และพิชยธรในป่าหิมพานต์ นักเรียนมีข้อสงสัย แต่ไม่พบมัคคุเทศก์ พบแต่สัปเหร่อซึ่งหน้าตาเหมือนเพชรฆาต กอปรกับพูดจากักขะระว กับเป็นอริกันมาก่อน จึงทำให้เด็กๆ วิจารณ์กันเสียงขรมวังเคล็ดออกมาในเวลาที่อากาศขมุกขมัว เป็นเหตุให้สืบบาดเจ็บ ไปทั่วสรรพางค์ ต้องชวนชวชไปรักษาที่คลินิกซึ่งเป็นวิกฤตการณ์ที่ไม่อาจลืมน

ชุดที่ ๑ กิจกรรมที่ ๑ อ่านรรษาหาคำยาก

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำอ่านที่ถูกต้อง

๑. หน้าเลียบ	ก. หน้า – เลียบ	ข. หน้า – เหลียบ
๒. สมุลแว้ง	ก. สะ – หุมุน – แวัง	ข. สะ – หุมุน – ละ – แวัง
๓. คนธรรพ์	ก. คน – ทัน	ข. คน – ทัพ
๔. ชวนชวช	ก. ชวน – ชวช	ข. ชวน – ชววย
๕. กอปร	ก. กอบ	ข. กอ – ปอน
๖. กักขะ	ก. กัก – ขุละ	ข. กัก – ขะ – หุละ
๗. อริ	ก. อะ – ริ	ข. อะ – หุริ
๘. ขรม	ก. ขะ – หุรม	ข. ขรม
๙. ขมุกขมัว	ก. ขะ – มุก - ขะ – มัว	ข. ขะ – หุมุก - ขะ – หุมัว
๑๐. สรรพางค์	ก. สัน – พาง	ข. สัน – ระ – พาง

ชุดที่ ๑ กิจกรรมที่ ๒ วิเคราะห์เรื่องจากนิทาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง “ชุมชนคนอายุยืน” แล้ว ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับข้อ ก ข ค หรือ ง เพียงข้อละคำตอบเดียว

นิทานเรื่อง ชุมชนคนอายุยืน

ชุมชนธรรมรังมีอยู่ในเมืองบางนารา หัวหน้าชุมชนได้ส่งลูกชายชื่อธรรมศรีไปศึกษาหาความรู้ที่สำนักอาจารย์โกสัมพี เมืองดักศิลา ธรรมศรีเป็นที่รักของอาจารย์โกสัมพีมามากเพราะธรรมศรีได้ประพฤติตนเป็นคนดี วันหนึ่งลูกชายของอาจารย์โกสัมพีสื่อชีวิต อาจารย์โกสัมพีสื่อใจมากเพราะลูกชายยังอยู่ในวัยหนุ่ม

ไม่ควรที่จะเสียชีวิตเร็ว ธรรมศรีจึงปลอบใจอาจารย์โกสัมพีว่า โลกนี้สังขารไม่เที่ยง ทุกคนเกิดมาล้วนต้องตายทั้งสิ้น ฉะนั้นอาจารย์โกสัมพีไม่ควรจะเสียใจ ธรรมศรีบอกว่าที่ชุมชนของคนนั้น ทุกคนในชุมชนล้วนตายเมื่อตอนแก่ ไม่มีใครตายตั้งแต่วัยหนุ่มสาวเลย อาจารย์โกสัมพีนึกสงสัยจึงอยากพิสูจน์ว่าเป็นความจริงตามที่ธรรมศรีพูดหรือไม่ อาจารย์โกสัมพีจึงเดินทางไปชุมชนธรรมรังมี เมืองบางนาราและไปขอพบหัวหน้าชุมชน อาจารย์โกสัมพีสั่งให้หัวหน้าชุมชนทราบว่าธรรมศรีเสียชีวิตแล้วพร้อมทั้งมอบกระดูกให้เป็นหลักฐาน หัวหน้าชุมชนไม่เชื่อและกล่าวว่าคนในชุมชนนี้ไม่มีใครตายตั้งแต่วัยหนุ่มสาว ส่วนเสียชีวิตเมื่อตอนแก่ทุกคน ลูกชายของเขาอายุหนุ่มฉกรรจ์นั้นจะยังไม่ตายแน่นอน อาจารย์โกสัมพีดามว่าเหตุใดคนในชุมชนธรรมรังมีจึงไม่มีใครตายตั้งแต่วัยหนุ่มสาว หัวหน้าชุมชนอธิบายว่าสาเหตุที่คนในชุมชนนี้ไม่มีใครตายตั้งแต่วัยหนุ่มสาว เพราะคนในชุมชนนี้จะประพฤติตนเป็นคนดี ไม่มีใครพูดปด ไม่กระทำความชั่วทุกชนิด ชอบทำบุญรักษาศีล ไม่ดื่มของมึนเมา คู่สามีภรรยาจะซื่อตรงต่อกัน ทุกคนในชุมชนจะประพฤติธรรมจึงมีอายุยืน อาจารย์โกสัมพีจึงได้นำแนวปฏิบัติของคนในชุมชนธรรมรังมีไปสั่งสอนลูกศิษย์ของตนให้เป็นคนดี

ชุดที่ ๑ กิจกรรมที่ ๒ วิเคราะห์เรื่องจากนิทาน

คำชี้แจง นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. หมู่บ้านธรรมรังมีอยู่ในเมืองใด

ก. เมืองโกสัมพี	ข. เมืองบางนารา
ค. เมืองทศปาโมกข์	ง. เมืองดักศิลา

๒. “สังขารไม่เที่ยง” มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. ทุกคนต้องเกิดมา	ข. ทุกคนต้องตายเมื่อแก่
ค. ทุกคนเกิดมาต้องตาย	ง. ทุกคนเกิดมามีกรรม

๓. เหตุใดอาจารย์โกสัมพีจึงเดินทางไปชุมชนธรรมรังมี

ก. ไปส่งข่าวการตายของธรรมศรี	ข. ไปเยี่ยมหัวหน้าชุมชนธรรมรังมี
ค. ไปเล่าเรียนเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม	ง. ไปค้นหาความจริงเรื่องคนในชุมชน

๔. ผู้คนในชุมชนธรรมรังมีปฏิบัติตนตามข้อใด

ก. เว้นการทำชั่ว	ข. ดื่มของมึนเมา
ค. เอาเปรียบผู้อื่น	ง. พูดเรื่องไร้สาระ

๕. ข้อใดไม่ใช่ข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านนิทานเรื่องนี้

ก. ธรรมย่อมคุ้มครองผู้ประพฤติธรรม	ข. ใดใดในโลกล้วนอนิจจัง
ค. รู้อะไรไม่สู้รู้วิชา	ง. ลิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น

ชุดที่ ๑ กิจกรรมที่ ๓ ฝึกอ่านคำจากบทความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทความเรื่อง “บทเรียนของบุญจริก” แล้วอ่านคำที่ขีดเส้นใต้ให้ถูกต้อง

บทเรียนของบุญจริก

ในชีวิตของคนเรามีประสบการณ์ที่น่าจดจำหลายเรื่อง บางเรื่องเป็นสิ่งที่น่าชื่นชมยินดี บางเรื่องเป็นสิ่งที่ควรยึดเป็นบทเรียน ดังเช่นเรื่องบทเรียนของบุญจริก

บุญจริก เป็นหญิงสาวที่มีรูปร่างหน้าตา แอร้ม แซ่ม ซ้อย เธอชอบแต่งตัว อะร้อร่าม จน ใครๆ คิดว่าเธอ วิถดาร์ เธอเป็นคนมี ทิจู ไม่เชื่อคำเตือนของผู้ใดจนถูก ปรามาส จากคนรอบข้างว่าจะเรียนไม่สำเร็จ เธอคิดว่าทุกคนเป็น ปรปักษ์ ต่อเธอ แต่แล้ววันหนึ่งเธอก็พบกับ วิกฤตการณ์ ในชีวิต เธอถูก

ชายคนหนึ่งที่ยัง ไม่สร้าง มาแสดงความ กักขพะ จนเธอเกือบพลาดท่าเสียที ตั้งแต่นั้นมาเธอจึงเข้าใจความหวังดีของทุกคนที่คอยเตือนเธอตลอดเวลา

บทเรียนของบุญจริกครั้งนี้ เราทุกคนสามารถนำมาเป็นคติในการดำเนินชีวิตได้ โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบันที่มีอันตรายอยู่รอบด้าน หญิงสาวทุกคนต้องระมัดระวังการแต่งกาย เพราะเธออาจจะไม่โชคดีอย่างบุญจริกก็เป็นได้

ชุดที่ ๑ กิจกรรมที่ ๓ ฝึกอ่านคำจากบทความ

๑. บุญจริก	อ่านว่า	
๒. แอร้ม	อ่านว่า	
๓. อะร้อร่าม	อ่านว่า	
๔. วิถดาร์	อ่านว่า	
๕. ทิจู	อ่านว่า	
๖. ปรามาส	อ่านว่า	
๗. ปรปักษ์	อ่านว่า	
๘. วิกฤตการณ์	อ่านว่า	
๙. สร้าง	อ่านว่า	
๑๐. กักขพะ	อ่านว่า	

ชุดที่ ๒ อ่านบทร้อยกรอง

จุดประสงค์ เพื่อฝึกให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านบทร้อยกรอง
และพัฒนาทักษะการคิด

ประกอบด้วย

กิจกรรมที่ ๑ อ่านกลอนสอนใจ

กิจกรรมที่ ๒ ไพเราะภาพย์ยานี

ชุดที่ ๒ กิจกรรมที่ ๑ อ่านกลอนสอนใจ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพเรื่อง “กรรมตามทัน” แล้วตอบคำถามแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

กรรมตามทัน

จะกล่าวถึงกระต๊อชานาขสฤษฏ์	เกิดความคิดวิตถาร ไม่เหมาะสม
อุปโลกน์เป็นคนธรรมดาไม่มีขม	ส่งเสียงขรม ไหนฉลาดมาพจร
ถึงยามเย็นอากาศหมุกหมัว	สร้างความกลัววิกฤตการณ์มารหลอกหลอน
เห็นชาวคลองเมืองจวางต่างสังวร	เฝ้าหลบซ่อนพาให้กลัวเบียดเบียน
พฤตอาจารย์ท่านนั่งขัดสมาธิ	ทำตนเป็นเพชฌฆาตกลัวไหมหว่า
ดูลักษณะเกรี้ยวกราดสุดพรรณนา	ผู้คนพาหนีเตลิดด้วยกริ่งเกรง
บ้างชวนขวยไปตามทางมรรคา	ถ้าสรรพพาด้วยกลัวถูกข่มเหง
กระต๊อชานาขสฤษฏ์ครั้นเครง	เที่ยววอดแบ่งทำคนไม่เข้าที่
จนเดินมาพบกับกลุ่มปรบักษ์	เห็นมากนักคู่อริแกดอยหนี
เกิดไขว้เขวสร้างสนุกทำไม่ดี	ถูกไม้ดีหัวแตกแยกไปเลย
อย่าทำตนถืออิฐว่าแก่งกาจ	อาจจะพลาดเหมือนตะแคนะเพื่อนเอ๋ย
ประพฤติกกรรมสร้างความดีไว้ให้เคย	อย่ามีนเจยสร้างไมตรีดีต่อกัน

(ที่มา : คณะกรรมการจัดทำชุดพัฒนาความสามารถการอ่าน การเขียนวิชาภาษาไทย)

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๑

นักเรียนคิดว่านายสฤษฏ์จะได้รับผลจากการกระทำของตนเองอย่างไร

ชุดที่ ๒

กิจกรรมที่ ๒ ไพเราะกาพย์ยานี

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านบทหรือกรอนประเภทกาพย์ยานี ๑๑

เรื่อง “เดชะพระบารมี เมืองไทยนี้จึงมีสุข” แล้วเขียนคำอ่านจากบทหรือกรอนให้ถูกต้อง

เดชะพระบารมี เมืองไทยนี้จึงมีสุข

เมืองไทยแสนอุดม	กอปรสุขสมไร้โศกา
มีสุขสุดพรรณนา	ทั่วมรรคาเกินเอ่ยคำ
ด้วยพระบารมี	ชาวไทยพลีชีพจดจำ
พระองค์ทรงหนุนนำ	ให้พสกสร้างกำสรวล
เสด็จทางชลมารค	แสนลำบากฟ้าแปรปรวน
ปฏิสันถารตามกระบวน	ธ สฤษฏ์สร้างเป็นตำนาน
เอกองค์ไว้ทิว	ทรงวิวกฤตการณ์
เสวกก่อประสาน	ชวนชวาย ตามพระทรงธรรม
เผยแผ่วีดิทัศน์	กิจวัตรทรงน้อมนำ
เหล่าพดดาจารย์ทำ	คามคำวิพิพิธผล

ชุดที่ ๒ กิจกรรมที่ ๒ ไพเราะกาพย์ยานี

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำอ่านต่อไปนี้

๑. กอปร	อ่านว่า
๒. พรรณนา	อ่านว่า
๓. มรรคา	อ่านว่า
๔. พลี	อ่านว่า
๕. สร้าง	อ่านว่า
๖. กำสรวล	อ่านว่า
๗. ชลมารค	อ่านว่า
๘. ปฏิสันถาร	อ่านว่า
๙. สฤษฏ์	อ่านว่า
๑๐. ทิว	อ่านว่า
๑๑. วิกฤตการณ์	อ่านว่า
๑๒. เสวก	อ่านว่า
๑๓. ชวนชวาย	อ่านว่า
๑๔. วีดิทัศน์	อ่านว่า
๑๕. พดดาจารย์	อ่านว่า

